

سید سمندر شاه نعمتی

در دربار سید ابدال، سرور عیاران

در جستجوی آرامش روانی

در حدود چهار صد سال قبل متصوّف با پیروانش در جستجوی محلی که در دنیای بی‌ریا و فارغ از گفت و شنید دنیای مادی با پروردگارش راز و نیاز کند، در دامنه کوه "شاه غندان" رخت اقامت بست. این شخص روحانی که سید عبدالجلیل نام داشت و به "شاه آقا" معروف گردیده است، در تصوف به مقام والای "ابدالی" رسیده بود. از همین نگاه به نام سید ابدال شهرت کسب کرده است. کوه شاه غندان در ولسوالی خاکریز قندهار در حدود 50 کیلومتر در شمال غرب شهر قندهار موقعیت دارد. از کوه شاه غندان به طرف پایین دره ای که به مزار سید ابدال می‌انجامد، بنام "شیله ای تاک" از جهت شهرت یافته است که در آن یک نوع انگور کشمش سفید حاصل تاک‌های است که در این دره می‌رویند. این دره بیانگر داستان‌های محلی و وقایع قابل تامل اجتماعی است.

مزار سید ابدال خالی از هر نوع تجمل در یک احاطه ۸۰ در صد متر جای داده شده و درگوشه از این محوطه دهل بزرگی دیده میشود که هر روز پس از نماز طهر توسط یکی از متولین به صدا در آمده و حاضرین به "شاطر بازی" می‌پردازند. پیروان سید ابدال که بنام درویشان یاد میشوند در جوار مزار سید زندگی میکنند.

منزلت ابدال در تصوف

ابدال در تصوف مقام عالی است که تعداد محدودی از اولیا و خاصه‌ها به آن دست می‌یابند. می‌گویند زمین خاکی ما هیچ‌گاهی بدون ابدال نبوده، از این

نگاه هر زمان تعداد این اولیا هفت و به روایتی هفتاد گفته میشود. هر گاه یکی از آنها بمیرد، دیگری جای او را میگیرد. صوفی به معنی "پشمینه پوش" و تصوف نام طریقه و مسلک صوفی گری می باشد. تصوف از قرن دوم هجری به بعد در جهان اسلام شایعه گردید. اهل تصوف بایست برای رسیدن به حقیقت و واقعیت ریاضت بکشند و زحمات زیادی را تحمل کنند تا به مدارج عالی تصوف دست یابند.

شاه مقصود، تفریح گاه بدون آفات

شاه آقا به مثابه تفریح گاهی شهرت یافته که در آن جنایت صورت نگرفته و سرقت وجود ندارد. زائران حتی از گزند مار و عقرب و دیگر حشرات در امان می باشند. در اخیر نظر به آب و هوای گوارا، مردمان از اکناف مختلف در خزان سال به شاه آقا برای تفریح و اقامت چند روزه میروند. نخست گروه گروه مردان و پس از دو هفته زنان و اطفال روانه ای شاه آقا گردیده و در شیله تاک با نهر کوچکی که از برف های شاه غندان تغذیه میکند، خیمه های شان را بر افراشته میدارند. درویشان به مثابه متولین دربار شاه آقا دیگ های بزرگ و کوچک، چلو صاف، کککیر و دیگر سامانی که مورد نیاز زائران می باشند، در اختیار مهمانان سید می گذارند. در جوار مرقد سید، درویشان دکان های کوچکی داشته که به غرض امرار معاش "سنجد، توبند، خاکه و خربزه میفروشند.

با داشتن عجایب طبیعی، شاه مقصود محل دید و بازدید همه مهمانان می باشد. از جمله می توان از "سنگ سوراخ" صحبت کرد؛ در بین یک سنگ بزرگ سوراخی وجود دارد که در آن یک نفر با قد و قامت متوسط جای میگیرد. شخص مذکور بایست سه دور بزند، گفته میشود اگر این شخص "حرام زاده" نباشد، می تواند پس از آن بدون مشکل از سوراخ خارج گردد. هم جنان "سنگ جای نماز" محل دید و بازدید می باشد، که یک در یک تنگنا، فقط یک نفر می تواند نماز بجا آورد. سنگ دیگری بنام "سنگ لخشک" معروف است، سنگی با فاصله چهار متر و میلان سی درجه محل تجمع روز تمام جوانان می باشد.

دهکده دربار سید دو منبع آب دارد؛ نخست "چشمه قنبر" که مانند یک چاه همیشه دارای آب پاک و آشامیدنی می باشد. منبع دومی جویبار کوچکی است

که از شاه غندان به پایین از شيله تاک ميگذرد. در جوار اين نهر تاک هاي انگور، درختان سنجد و اقسام گياه هاي طب يوناني ديده ميشوند؛ حاصل اين نباتات به نوبت زيربنای زندگي درويشان را ميسازد. در شاه غندان درختي بنام "درخت مرواريد" وجود داشته که هر گاه مرواريد از درخت کنده شود بلا فاصله به آب تبديل ميگردد. قبل از رسيدن به دربار سيد ابدال دهکده اي وجود دارد بنام "پارا چنار" که از زحمت چند خانواده اي کوچک انار، انگور و خربزه اي آن شهرت فرا منطقه اي دارد.

ولي چيزي که بيشتر به شهرت جهاني سرزمين شاه آقا کمک کرده است، سنگ شاه مقصود مي باشد. از آنجايي که از اين سنگ بيشتر تسبيح ساخته مي شود، کسب و کار تسبيح سازي در شهر قندهار از گذشته هاي دور به اين سو رونق خاصي دارد. تسبيح شاه مقصودي بيشتر به شکل قاچاق از کشور خارج ميگردد.

ولسوالي خاکريز در ولايت قندهار

